

VEGYES

Czimmermann Pál kegyesrendi tanár halála. Május 5-én egy napi szünet után Teremtőjéhez költözött *Czimmermann Pál*, a szegedi kegyesrendi gimnázium rendes tanára. Szívünkbe sajgott a fájdalom, midőn látuk, hogy a halál vihara mint söpörte el a jól kitermelt, de még lombosan álló zöld ágat s akivel még tegnap együtt voltunk, együtt dolgoztunk — egy nap leforgásán belül már csak néma tanúja az élet pusztulásának, emléke a multnak s fájdalma az élőknek. Földi életének 62 évéből majdnem 39 esztendeig szolgálta az Urat, szolgálta a magyar tanügyet s a jól megérdemelt pihenés előtt, munkahelyéről szólította el a Gondviselő Isten hű szolgáját. Buzgó, munkás életének legnagyobb részét Szegeden töltötte a jeles pedagógus. Innen ment a Felvidékre, Kiszszébenbe házfőnök-igazgatónak. Ezt a tisztséget az összeomlásig viselte, majd Kolozsvárt tanított s onnan jött vissza megint régi kedves helyére, hogy tovább hintse lelkének kincseit, szak tárgyain, a történelmen és földrajzon keresztül, mely tárgyakat a fegyelmezett, képzett tanár mindent betöltő lelkiismeretességével és szeretetével adott elő kicsinyeknek és nagyoknak egyaránt. Czimmermann Pál nagyon szerette szegedi tanítványait, kiket 24 esztendőn keresztül nevelt és tanított s régi tanítványai viszont őt a szerette minden jelével halmozták el, valahányszor közéjük ment, vagy találkozott velők.

Halála nagy veszteség a piarista rendnek, a magyar tanügynek s a szegedi kegyesrendi gimnáziumnak. R. i. p.

Dr. D. G.

A szegedi szakoktatási kiállításról és szakértekezletről. Május 14-én vasárnap délelőtt 11 órakor nyílt meg

az Iparostanonciskola épületében a szakoktatási kiállítás.

Dr. Kisparti János tankerületi királyi főigazgató kíséretében érkezett a kiállításra *dr. Kósa Kálmán* miniszteri osztályfőnök, a vallás és közoktatásügyi miniszter képviselőjében, *dr. Damjanovits Lajos* miniszteri tanácsos, a szakoktatási osztály főnöke és *dr. Pogány-Schöppflin Károly* miniszteri titkár az ipari- és kereskedelmi oktatás előadója.

A megnyitó előadáson megjelentek: vitéz Mérey László altábornagy, a szegedi hadtest parancsnoka, *dr. Pálffy József* Szeged város polgármestere, *dr. Muntyán István* királyi ítélőtáblai elnök, *Pintér Ferenc* ny. tábornok, a Légóltalmi Liga parancsnoka, *dr. Várkonyi Hildebrand*, *dr. Csekey István*, *dr. Ditrói Gábor* egyetemi ny. r. tanárok, *dr. Szókefalvi Nagy Gyula* egyetemi ny. rk. tanár, a Polgáriiskolai Tanárképző Főiskola igazgatója, *Tonelli Sándor* dr. a kereskedelmi és iparkamara főtitkára, továbbá egyesületek és intézmények kiküldött képviselői.

Megnyitóul a szegedi női felsőkereskedelmi iskola 80 tagú énekkara a Himnuszt énekelte. Utána *Nyári György* c. főigazgató üdvözölte a miniszter képviselőjét és a megjelent előkelőségeket. Felkérte *dr. Kósa Kálmán* miniszteri osztályfőnököt a kiállítás megnyitására. A miniszter képviselője megnyitójában rámutatott arra a nagy munkára, amelyet *dr. Kisparti János* tankerületi főigazgató a szegedi tankerületben a nevelés és oktatás minden ágában végez. Tolmácsolta a vallás- és közoktatásügyi miniszter üdvözlését. A női felsőkereskedelmi iskola a Szózatot énekelte ezután, majd a kiállítás egyes terméinek megtekintése következett.

Tizenhat tanteremben 38 iskola

anyagát gyűjtötték össze az alsó- és középfokú ipari és kereskedelmi iskolák tanárainak, tanulóinak munkáiból.

A szegedi felsőipariskola két hatalmas termet töltött meg igen érdekes és értékes munkával. A kiállított rajzok, tanműhelyi munkák igazán dicséretére vállhatnak tanárnak és tanítványnak egyaránt. A modell repülőgép építésének a helyszínen való bemutatása igen ötletes gondolat volt és bizonyára nem egy ifjút hódított meg, ennek a nemzetvédelmi szempontból oly fontos munkának. Örömmel állapítottuk meg, hogy a tehetségeket az iskola felkarolja és alkotásaikat is ide hozta a kiállításra. Úgyes, jó meglátásra, praktikus felkészültségre valló találmányok egész sorát találjuk itt.

Az iparos cserkészek kiállítása is igen nagy látogatottságnak örvendett. Bemutatták a cserkészek azt, hogy miként lesz az inasból cserkész, különb ember társainál. Az egyes csapatok ügyesen oldották meg feladatukat. Résztvettek itt a szegedi iparostanonciskola fiú- és leány cserkészcsapatai, a békéscsabai, hódmezővásárhelyi és a szegedi püspöki tanoncothon iparos cserkészcsapatai. Emelte a kiállítás fényét cserkész iparművészeink és grafikus művészeink kiállítási anyaga is.

Legérdekesebb és egyben leghűbb képét kaptuk a kereskedelmi és iparoktatásnak a grafikonok termében. A több száz művészien festett grafikonot Bozó Gyula és Fábíán Imre iparművészek, a szegedi iparostanonciskola óraadó tanárai készítették el. Minden táblázat megállásra kényszerít bennünket igaz, őszinte keresztmetszetét adja nekünk az ipari és kereskedelmi oktatásról ez a sok statisztika, grafikon. Erre még e lap hasábjain más alkalommal vissza kívánunk térni.

Az iskola emeleti termeiben voltak elhelyezve a szakirányú iparostanonciskolák. Ezeknek az iskoláknak

szerkezeti és művészi rajzai, valamint a mester műhelyekben elkészített ipari tárgyai olyanok, hogy büszke öntudattal állíthatjuk, ha ilyen iparosok kezébe tesszük le jövő iparunk sorsát, úgy érezzük, hogy ezzel Nagymagyarország pilléreit rakjuk le. Külön teremben voltak a szegedi zárda nőipariskolájának gyönyörű készítményei. Az iskola magas színvonalát a műhelyben elkészített szebbnél-szebb munkadarabokon mutatták be. Igen sokat tanultunk ezen kiállítási teremben. A dísztermet betöltő igen értékes anyaggal szerepelt a kiállításon a szegedi szakirányú iparostanonciskola.

A kereskedelmi élet minden vonatkozásának kihangsúlyozása jellemzi a női felsőkereskedelmi iskola termét.

Külön említést érdemelnek a békéscsabai kereskedelmi iskola szemléltető táblái. Igen szép kivitelüket sokszorosan felülmúlja azok szellemes összeállításai. A fiú felsőkereskedelmi iskolák közül a szegedi állami felsőkereskedelmi iskolát kell felemlítenünk. A sok emlék, oklevél, az iskola munkájának írásos bizonyítékai szinte az egész termet elfoglalja.

Az általános irányú iparostanonciskolák közül ki kell emelni a makói iparostanonciskolát. Igazán művészi és nagyot alkottak. Régen a szakirányú iskolák között volna már a helye ennek az iskolának.

A kereskedő tanonciskolák közül a szegedi kereskedő tanonciskola külön termet kapott, ahol egyes elrendezésben láttuk a kereskedő tanoncothoz szükséges pedagógiai segédeszközöket, táblázatokat, képeket.

A kiállítás megtekintése után a szegedi Hági étteremben közébed volt, amelyen mintegy kétszázan vettek részt.

Fél négyórai kezdettel *szakértekezlet* volt a szegedi városháza közgyűlési termében, melyet dr. *Kisparti János* tanterületi királyi főigazgató nyitott meg.

Az 1936. évi V. t. c. azt írja elő, hogy minden magyar iskolában legyen szak-szerű oktatás — mondotta. A szakiskolák nálunk még nem éltek sokat, de az ipar és kereskedelem rövid idő alatt oly nagyot fejlődött, hogy ez a fejlődés magával hozta az ipari és kereskedelmi iskolák rohamos fejlődését. A gazdasági iskolák az élet iskolái, amelyeknek éppen úgy, mint az életnek, rugalmasaknak kell lenniök.

Megnyitójának további során kifejtette, hogy ezek a gazdasági, ipari és kereskedelmi iskolák a legszociálisabb iskolák, mert a társadalom támogatására legjobban rászorulnak. A közületek támogatásának mértéke nagyban hozzájárul az egyes iskolák egyéniségének kialakításához. A szakiskolában ugyan az értelm. nevelésen van a hangsúly, de vannak fontos nevelési feladatai is. A növendéket megbízhatóságra, pontosságra, kötelességteljesítésre és kitartásra is kell nevelni, hogy majdan hivatását a legtökéletesebben tudja betölteni.

Gálik Pál békéscsabai iparostanonciskolai igazgató „Az iparostanonciskola problémája” címen tartotta meg előadását. Kifejtette, hogy az iparosokat nevelő iskolát, az iparostanonciskolát nem tartják komoly intézménynek. Ezt a társadalmi közönyt kell elsősorban megváltoztatni, s ezt a munkát az ipartestületek, iparhatóságok és kamarák végezhetnék el áldásosan. Az ipari pálya fontosságára való tekintettel kívánja a képesség- és tehetségvizsgálat behozatalát. Végül a tanonciskolák egy-séges képesítésének kérdéséről beszélt.

Jung Péter, a szegedi felsőiparis-kola igazgatója „A műhelygyakorlatok és azok nevelő hatása” címen tartott előadást. A műhely nemcsak anyagot, hanem embert is formál, — mert a teljesítmény, a pontosság, a megszabott idő kemény elhatározást, akaraterőt tételez föl. Kemény az acél, keményebb

a véső, de legkeményebb az az akarat, amely ezt a munkát irányítja. Kifejtette, hogy a tehetségnek erős akarattal is kell párosulni, hogy az egyén boldogulhasson. A műhelymunkának mentesnek kell lenni minden hamisságtól. Az erkölcsi törvények épp úgy kötnek bennünket mint az anyag törvényei. A műhelymunka csak szociális munkával képzelhető el. A műhelyi rend, pontosság és a szociális együttérzés ilyen képzett embereket ad az életnek.

Ezután *dr. Aldobolyi Nagy Miklós* felsőkereskedelmi iskola tanár „A kereskedőtanoncok szociális helyzete” címen tartott előadást, kiemelve előadásában, hogy a kereskedőtanoncok szociális helyzete a legutóbbi törvényes rendelkezések értelmében javult, sőt most jónak mondható.

Dr. Diószeghy András, a makói felsőkereskedelmi iskola igazgatója „A kereskedelmi iskolát végzetek és a mai gazdasági élet” címen értekezett. Rövid történeti visszapillantás után kifejtette, hogy nálunk eddig csak azok mentek gazdasági pályára, akik állami, vagy közhivatalokban nem tudtak elhelyezkedni.

Nyugaton sokat kell tanulni azoknak, akik gazdasági pályákra lépnek, nálunk azt tartják, ha nem tanul a gyerek, akkor inasnak adják, iparosnak, vagy kereskedőnek. A gazdasági oktatás kérdése az átképző-tanfolyamokkal még nincsen megoldva. A magyar keresztény ifjúságot ne a közhivatalok számára, hanem a független gazdasági pályákra neveljük.

Az előadások elhangzása után Csizmazia Kálmán főigazgató terjesztette elő indítványát, majd dr. Damjanovits Lajos miniszteri osztálytanácsos válaszolt az elhangzott előadásokra.

Dr. Kispartai János elnök zárószavaival ért véget a szakoktatási értekezlet.

Babiczy E.